

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félévre 80 K, negyedévre 40 K, egy óra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolós szerkesztő:

ZSILÁVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarországi fellamadásban.
Amen”

Szemle.

A magyar embernek már egyszer meg van az a kegyeltes szokása, hogy megbecsüli a szolgálattól kivághatót öreg, tehetetlen eselődjét, megbecsüli a multban elégyrt becsületesen teljesített munkájáért. S ha rászakad az öregseggel járó gyomortalanság, ró a korral együtt előtűnő rigolyák halmaza, a zsenbesség, amelyek a leggyűbszür ügy nőnek, sokasodnak, ahogy foggy a munkabírás, portájáról azért — ha becsület és igaz magyar — el nem kergeti, földönfutóra, gazdátlan kutyává nem teszi, hanem könnyű, megfelelő munkára fogja, sőt eltűri goromba feleseléseit is: egyszerűval kegyelemkenyérre teszi. De nemcsak embertársával eselészik így. Így tesz hámból kivágható öreg lovával, így a venségtől megrakult, megsüketült öreg kutyájával. — Gondja van az egyikre csak úgy, mint a másikra, s ha megaranyozni nem is tudja a tűnő életnek aláhanyatló napjait, a megélhetés gondját leveszi vállairól öreg eselődjeinek, mert így hozza azt magával az apától tanult becsület, tisztesség és a tisztes erkölcsi magyar lélek nemes gondolkozása. Legalább is így volt ez a multban és szeretem hinni, hogy így lesz a jövőben is. Azonban a jelen, óh ez az átkozott, büntölt fogant, nyomorral terhes, üséses jelen ez még tán ez alól a szabály alól is kivétel. Csak nemrégiben olvastuk, hogy egy törvénytörési bíró nem bírán el a reá szakadt, szokásos tisztviselőnyomort, önkézzel vetett véget életének. Most azután újabb élétragédiáról kell beszámolnunk. Vágyi Mór nyugalmazott kúriai tanácselnök, aki tehát a legmagasabb bírói állások egyikét töltötte be, kiváló tudással és nem mindennapi emberi erényekkel ékeskedett, 1180 korona havi nyugdíjából megelni nem tudván, meghalt a Kún-utcai Doloházi kórházban olyan irtóztató nyomorban, hogy még annyi pénz sem maradt utána, amennyivel emberhez illően eltemették volna. Negyvenévi becsületos, hűséges szolgálat után annyit sem tudott elérni, amennyit, elér az egyszerű falusi gazdának becsületben megoszult vénöreg szolgálja, vagy — Uram bocsá — megrokkant vén lóva, venséges kutyája. — Nagyságos nagyurak ennek a nemzetnek! Tudnak még önk pirulni?

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!

Távirataink vonalzavar miatt elmaradtak, miért is olvasóink szives elnézését kérjük.

Nyugat-Magyarország proklamálta a szabadságharcot.

Nyugat-Magyarország, mint önálló és teljesen független alakulat önmaga akarja intézni sorsát, ez az elhatározását proklamációban hozza a világ tudomárára.

A világ népeihez!

Az ezeréves Magyarország nyugati szegélyén háromszázézer német boldog békkességben élt az ősi földön ott lakó horvát és magyar testvérekkel.

A világháború borzalmai közepette hozánk is eljutott a nagy amerikai nép Wilson elnök útján világgá hirdett népek önrendelkezési jogának az elve. Eszerint egy népet sem lehet megkérdőzése nélkül és akarata ellenére idegen fennhatóság alá utalni. Ebben a tudatban élünk, ettől az elvtől áthatva tettük le a fegyvereket és mit látunk most?

Megkérdőzetésünk nélkül és akarunk ellenére az éhez a lerongyolt, pusztuló és életképtelen Ausztriához akarnak birkányój módjára átterelni.

A magyar kormány, ezeréves hazánk mai gondozója, kénytelen volt rólunk levenni a kezét és most itt állunk az öreg Európa viharzó földjén, önérezetünkben megbánva és kétségbeesett elkeseredéssel ezeréves édesanyánktól elszakítva és egy beteg mostohához átutalva.

Nem! Ezt nem tűrhetik a világ civilizált népei!

Hozzánk fordulunk kétségbeesett jankiáltással, azzal a kijelentéssel, hogy ebbe a csúfságba sohasem fogunk beleegyezni és élni fogunk önrendelkezési jogunkkal.

Ha pedig erőszakkal akarnak rajtunk végig gázolni, ám tessék,

de mi ősi fegyvereinkkel a kezünkben, meg fogjuk védeni utolsó lehelletünkig völgyeinket és hegyeinket.

Hőseink temetőjére majd kiríthatják: „A népek önrendelkezési jogáért”.

Ínkább jöjjön a hősi halál, mert Nyugat-Magyarország népe becsületével nem egyeztethető össze, hogy asszonyait és apáit, leányait és fiait rabszolgá módra adás-vétel tárgyává tegyék.

Népek, legyetek segítségünkre, ne hagyjatok cserben és támogassatok szabadságharcunkban!

Férfiak, akik harcolni akartok, ősi földünkért álljatok fegyverrel a kezetekben körénk és segítsétek! Megalkottuk az Országvédelmi szervezetünket (Orszvé), aki nem gyáva és harcolni mer, az jelentkezzék sorainkba! Ott állnak a

határon, ott állnak hegyeink csucsain kétségbeesett és elkeseredett csapataink, fegyverrel a kezükben és várják szabadságharcunk diadalát vagy a hősi pusztulásukat!

Isten nevében elindulunk, harcunk vége csakis legszentebb jogaink győzelme, vagy hősie pusztulás lehet.

Nyugatmagyarország országvédelmi szervezete főparancsnokság.

A nemzetgyűlés

tagjai köréből kiszivárgó hírekből és egyes politikusok nyilatkozataiból határozottan arra lehet következtetni, hogy az egyszerű kormányzópart megteremtésének eszméje mellett egész komolyan foglalkoznak azzal a tervvel is, hogy a nemzetgyűlés a választók újabb próbára tétele nélkül egyszerűen és teljesen önkényesen meghosszabbítaná már kurtuló életét öt esztendőre.

Azt a választói jogot, melynek alapján a jelen nemzetgyűlés összeült, tulajdonképpen az ántánt oktrojálta reánk és így bármennyire helyesnek tartjuk és mindenkor szülői voltunk a nép legszélesebb rétegeit felölelő választójognak, mégis — miután az nem az arra hivatott jogalkotó tényező által, a megszokott alakzatosságok közt jött létre, hanem csak mint egy szükségalkotás — nem képezhet alapot arra, hogy az ily módon összegyűlt törvényhozó testület évek során át irányítsa a nemzet életét. A nemzetgyűlés két esztendőre nyert a néptől munkája elvégzésére megbízatást. Hogy azt a munkát, melyre megbízatása szolt s amelyre vállalkozott — az alkotmány helyreállítása, rend és vagyonbiztonság, törvénytisztelet, társadalmi béke, szociális intézkedések stb. — miként végezte el, annak elbírálása a későbbi időkre tartozik. Ha a megbízatás lejár, kötelessége a nemzetgyűlésnek ezt a választók szabadrendelkezésére bocsátani, mert sorsa intézésébe elsősorban a nemzetnek van alkotmányos joga beleszólni. A nemzetgyűlés tagjai a nemzet megbízottai, kiknek egymás között és a választókkal szemben nincs joguk három évre szóló ajándék-mandátumokat osztogatni. Ilyen felfogás mellett a nemzetgyűlés a nemzet valóságos despotájává lenne, mely tetszése, kénye-kedve szerint hosszabbítgatná időtlen-időkéig a mandátumát.

Igaz, hogy ez a meghosszabbítás tulajdonképpen valami törvényes formát viselne önmagán, miután a nemzetgyűlés határozatából mint törvény kerülne a köztudatba, de mélyebben vizsgálva,

séhog sem volna egyéb, mint a kétszer görbe törvényparagrafusokkal alátámasztott, hosszulejáratu mandátum-biztosítás.

Azzal érvelnek, hogy az ország belső állapota, a közhangulat, a külpolitikai események ma olyanok, hogy nem volna tanácsos a nemzetet egy választás izgalmainak kitenni. Hát kérdezzük szerényen: vajjon kik irányítják a nemzet hangulatát, kik vezetik a nemzet szekerét, ha nem a nemzetgyűlés és az ennek bizalmát élvező kormány? Ha a szekér útja döcögős, kátyus, posványos, rossz és bizonytalan, úgy ezért bizonyval azok a felelősek, kik az utat nem igyekeztek jókarban tartani, könnyen járhatóvá, megbízhatóvá tenni és nem pedig az a szegény szekér és annak utasai, kik azon gyötrődni kénytelenek.

Távol áll tőlünk, hogy a nemzetgyűlést, vagy annak munkateljesítményét bírálgassuk, itt csak azt kívánjuk hangsúlyozni, hogy ha a nemzetgyűlés megfelelt feladatának, ha becsülettel elvégezte a reá bízott munkát, ha megalkotta a legfontosabb alkotmányjogi törvényeket — mely főfeladata —, ha szabályozta a királyi felségjogokat és ezeknek fölébe helyezte a nemzet szuverenitását, ha átreformálta a főrendiházat, megalkotta az új választójogot, új alapokra helyezte a közigazgatást, ha gondoskodott az egyes társadalmi osztályok megfelelő védelméről, ha megbarátkozta a falut a várossal, ha törvénybe foglalta a földmives nép igényeinek kielégítési módjait, ha szociális és népjóléti intézkedéseket tett: akkor nincs mit tartania az elszámolástól; akkor bátran szemébe nézhet a választópolgárnak s nem fogja azt még a külföld hangulata sem befolyásolni; akkor egy életre szóló mandátumot nyernek, mert a magyar nép mindenkor hálás jóltevőivel szemben. De ha csak a közjogi sérelmek ismétlődnek, hogy egyéni és pártérdekek érvényesülnek a nemzet érdekei előtt, úgy ez a szűkreszabott Magyarország valóban a sir szélére jut.

Forgalmi adó.

Az általános forgalmi adóra vonatkozó rendelkezéseket az 1921. évi XXXIX. t.-c. III. fejezete körvonalazza. Ennek fontosabb rendelkezéseit a következőkben foglalja össze:

Ki tartozik forgalmi adót fizetni?

Általános forgalmi adót tartozik fizetni mindenki, aki belföldön — az őstermelést kivéve — bevétel elérésére irányuló *önálló* kereseti tevékenységet fejt ki.

E szerint az általános forgalmi adó alá esik minden *önálló ipari és kereskedelmi tevékenység*, minden *önállóan üzemeltetés, továbbítás, szállítás és általában mindennemű vállalkozás*, minden *szabad szellemi foglalkozás és általában minden önállóan és kereseti célzattal folytatott* — akár szellemi, akár testi — *munkateljesítés.*

Nem tartoznak az általános forgalmi adó alá a *bér* vagy *szolgálati* viszonyban állók, tekintet nélkül arra, hogy munkaerejüket egy vagy több munkaadó számára kötik le, ilyenek pl. a köz- és magánalkalmazottak, a házi- és gazdasági cselédek, ipari bér munkások, mezőgazdasági munkások, földmunkások, napszámosok stb.

Ezek azért nem alanyai az általános forgalmi adónak, mert nem folytatnak saját számújukra és saját felelősségükre önálló és független kereseti tevékenységet.

Nem esnek általános forgalmi adó alá továbbá *általában az őstermelés és annak mellékhaszonvételei*, úgymint: 1. mező- és szőlőgazdaság, 2. a kertészet, a gyümölcs- és zöldségtermelés, 3. az állattenyésztés, 4. méhészet, vadászat és halászat.

Mik a forgalmi adó tárgyai?

Az általános forgalmi adó tárgya az *önálló* kereseti (ipari, kereskedelmi, vállalati) tevékenység körében történő áruszállítás vagy munkateljesítés.

Az áruszállítás alatt ingó testi dolog összerterhet, elidegenítést kell érteni és ez a forgalom föléli az egész gyáripárt, a kereskedelmet és az olyan ipart, amely a munka mellett magát a feldolgozandó anyagot is szolgáltatja.

Ebből tehát az következik, hogy az ingatlanok és jogok átruházása általános forgalmi adónak nem tárgyai, de nem is lehetnek azok, mert ezek a vagyónátruházási illeték révén — más formában ugyan, de tényleg — forgalmi adóval már meg vannak róva.

Mintfog a fentiek szerint az átruházásnak összerterhesnek kell lenni, ebből következik, hogy míg az átruházás ingyenes, addig az nem esik általános forgalmi adó alá.

Az olyan munkateljesítés, mely *önálló* kereseti tevékenységnek tekinthető, az ugyancsak tárgya az általános forgalmi adónak. Munkateljesítés alatt kell érteni bármily árunak, vagy anyagnak összerterhet mellett való feldolgozását, el vagy kikészítését, továbbá ellenszolgáltatás fejében teljesített bármilyen természeti — testi és szellemi — tevékenység kifejtését, vagy bármily természetű, az áruszállítástól eltérő szolgáltatást.

Az általános forgalmi adó alóli mentességet taxative felsorolja a törvény.

Hogyan történik az adóalap megállapítása?

Az általános forgalmi adó kiszabási alapja az adóköteles által szállított áruk, valamint az általa végzett munkateljesítmények ellenértéke fejében az adókövetési időszak tartama alatt befolyt bevétel, a teljesített munkáért kapott díj.

Az általános forgalmi adó fizetési kötelezettsége azt terheli, aki adófizetési kötelezettséget megállapító *önálló* kereseti tevékenységet folytat. Az általános forgalmi adó kulcsa az adóalapnak 15%-a, megjegyezvén, hogy az adó összegét mindenkor teljes koronára kell kiegészíteni, illetve kikerekíteni.

Hogyan történik a lerovás?

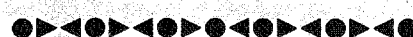
Ami az általános forgalmi adó lerovását illeti, úgy az történhetik vagy bélyegekkkel, vagy készpénzben.

A forgalmi adóval szemben igen sok súlyos kritika és kifogás merült fel, és ez részünkről természetes is, mert az új adónem ismét csak az agyonanyagotott fogyasztó közönséget fogja terhelni, miután az adófizetők azt a fogyasztó közönségre fogják áthárítani.

Hornyolt cementeserép
kapható

KUNT TESTVÉREK
építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Járadéktelek. Az intézmény célja.

A járadéktelek jogunkban új intézmény. Célja családi ház, ilyen ház építésére alkalmas telek, avagy mezőgazdasági földbirtok tulajdonának megszerzését készpénz lefizetése, vagy tőkeadósság vállalása nélkül is lehetővé teszi olyan módon, hogy a vevő az egész vételár vagy egy része helyett évi járadékot fizet, amelyet később, ha megfelelő vagyoni körülmények közé kerül, a törvény szabályai szerint tőkésítve megválthat. Előnye tehát ennek az intézménynek, hogy az, aki csak némi tőkével rendelkezik, nem kénytelen azt a vételárra kifizetni, hanem gazdasága felszerelésére fordíthatja. Takarékoságra, a föld jobb kihasználására is szorít, mert a járadéktelek megszerzőjének érdeke telkét az évi járadéktól mielőbb megváltani.

Az évi járadék ellenében átengedett ingatlan járadéktelek. Aki ingatlant évi járadékért vásárol, az járadéktelek, aki pedig az ingatlant járadék ellenében átengedi, az járadékélvező.

Ingatlanának tulajdonát évi járadék ellenében átengedő fél rendszerint csak akkor jut ingatlan ellenértékéhez, ha a járadéktelek az évi járadékot tőkésítve megváltja, vagy ha van olyan pénztintézet, amelynél a váltáságtőkét előre leszámíthatja.

Járadéktelekszerződés.

Ingatlan tulajdonának évi járadék ellenében megszerzését a járadéktelekszerződés szabályozza.

A járadékszerződést mindig írásba kell foglalni. Szerkesztésre nézve, vonatkozó minta ad tájékoztatást.

A járadéktelekszerződést ép úgy, mint a vételi szerződést írásba foglalhatja a községi jegyző, a községi előjáróság, vagy a közejegyző is. Ez a szabály nem érinti azokat a külön szabályokat, amelyek értelmében ingatlan átruházása bizonyos körülmények között csak köziratban foglalva érvényes.

A járadéktelekszerződés lényeges kelléke az ingatlan tulajdonának átengedésért fizetendő évi járadék megállapítása.

Az évi járadék megállapítása.

Az évi járadék megállapítható készpénzben vagy terményekben, avagy mind a kettőben is.

Ha a járadék terményekben van megállapítva, a termények neme, minősége, valamint készpénzbeli egyenértékű kiszámításának módja is körülírva legyen. A járadéktelekeseknek ugyanis jogában áll a terményekben kikötött járadék helyett választása szerint, készpénzbeli egyenértékűt szolgáltatni.

A járadéktelekszerződésnek a törvényvel ellenkező rendelkezései semmiek. Ennélfogva a járadékszerződés elkészítésénél a törvény rendelkezéseit mindig szem előtt kell tartani.

A szerződő felek mely rendelkezéstől térhetnek el?

Vannak azonban a törvénynek olyan rendelkezései is, amelyektől a járadékteleki szerződést kötő felek eltérhetnek. Ezek a következők:

Az évi járadék rendszerint két egyenlő részletben utólagosan esedékes. Ettől a felek eltérhetnek. Ilyen eltérés különösen akkor fordulhat elő, ha az évi járadék vagy annak egy része terményekben van megállapítva. Eb-

ben az esetben ugyanis a járadékterhelés érdekében áll annak kikötése, hogy a járadékot a termények beszedése után szolgáltatassa.

A járadéktelek megváltása.

A járadékterhelés a járadékot félévi felmondással bármikor megválthatja. Ha azonban a járadékélvező az állam, a járadékterhelés szerződésben kiköthető, hogy a járadékterhelést az Országos Földbirtokrendező Biróság hozzájárulása nélkül megváltási jog nem illeti. Más járadékélvező csak azt kötheti ki, hogy a megváltás joga meghatározott időn belül, de 32 évnél semmi esetre sem hosszabb ideig szünetel.

Az évi járadék megváltásának ára a járadék huszszoros. A felek azonban a megváltás árát a járadéktelekszerződésben másként is megállapíthatják.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

Hírek Nyugatmagyarországból.

Újabb harcok az osztrák határon.

Fehringből érkező jelentés szerint vasárnap hajnali négy óraker mintegy kétszáz felkelő megtámadta Hohenbrugg községet. Az osztrák csendőrség szembeállt a fegyveres csapatokkal, melyből egy géppuskát és számos fegyvert zsákmányolt. Az egyik súlyosan sebesült felkelő szintén az osztrákok kezébe került. Friedendorf (?) községben szintén megtámadták az osztrák csendőrséget. Az egyik csendőr, aki az összeütközés során súlyosan megsebesült, ma Bécsben meghalt. (A bécsi lapok jelentése Hohenbrugg megtámadásáról alig valószínű, miután a község osztrák területen van.)

Kézigránátharc a felkelők és az osztrák csendőrök között.

Cinfalván a lakosság megtámadta az osztrák csendőröket. Kézigránátharc fejlődött ki, amelynek osztrák részen több áldozata van.

Kelénpatákon

az osztrák csendőrség és a felkelők között véres utcai harcok folytak. A harcra az okot az osztrák csendőrök és kommuniszták szolgáltatták, akik végigrabolták a községet, elhajtották a marhákat és így a lakosságot az éhínség elé állították. A türelmet vesztett lakosság fegyvert ragadott és a segítségükre siető szabadsapatokkal együtt tűz alá vették a hercegi kastélyt, ahová a csendőrök bemenekültek. A harcnak sok halottja és sebesültje van.

Répezesarud

község szintén előre fél már az osztrák kommunistáktól és sürgős memorandummal fordult az antantmisszióhoz, amelyben tiltakozik az elcsatolás ellen. A memorandum a lakosság hazafias hangulatán kívül hivatkozik arra, hogy a községbeliek a kommunizmus alatt mint ellenforradalmárok szerepeltek s nem akarnak most a kommunisták uralma alá jutni.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félelem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Sziged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Veszpréyháza, Eger, Cegléd, Kecskemét és Pécs.

HIREK.

— Megalakult a Manz. Péccsett.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének baranyai fiókjá augusztus 3-án tartotta alakuló közgyűlését a felszabadult Pécs városában. Az eddig is keresztény alapon álló nőegyesületek a Szociális Misszió Társulat, az Evangélikus Diakonissza Egylet, a Református Nőegylet egyesültek a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségében közös nemzeti alapon az egyöntetű nemzeti munkára. A magyarság e legfontosabb déli végvárában nagy és magasztos feladatok megvalósítása vár a magyar asszonyok egységes táborára. Mi úgy hisszük, hogy a nagy cél érdekében való egyesülést igen sok helyen választhatnák követendő példányképtül.

— Az általános forgalmi adóról

szóló 1921. évi XXXII. t.-c. szeptember 1-vel életbe lépett. A veszprémi pénzügyigazgatóság felhívja említfogva a fent idézett törvény végrehajtása tárgyában kiadott 1931. évi 130 000 számú utasítás 63. §-a alapján mindazon természetes és jogi személyeket, kik a hivatkozott 1—13. §-ai alapján az általános forgalmi adónak a törvény értelme folytán alanyai, hogy bejelentésüket írásban az e célra szolgáló nyomtatványon (bejelentési lapon) a veszprémi pénzügyigazgatósághoz f. évi október hó 1-ig nyújtsák be. Együttal különösen felhívja az ezen adónem alá eső adó alanyok figyelmét arra, hogy a hivatkozott utasítás 86. §-a alapján előírt könyveket és feljegyzéseket folyó évi szeptember hó 1-től az előírt módon vezetni kötelesek. A könyvek nem vezetése, vagy nem szabályszerű vezetése, valamint a bejelentő lapok be nem adása esetén az idézett utasítás 117. §-a szerint 200—5000 K-ig terjedhet bírsággal fognak sújtani.

— Gyenge lesz a kukoricatermés.

A legújabb jelentés szerint a tengeri fejlődését az utóbbi szórványos esők már nem javíthaták meg. A cső- és szemképződés csaknem mindenütt hiányos. A tengerivel bevetett 1,371 507 katasztrális holdon átlag 4-6 mázsa, vagyis összesen mintegy 6,317.000 mázsa tengeritermés várhat. Az idei termés tehát 6,323.000 métermázssal kedvezőlenebb a múlt évinél. A burgonya szára legtöbb helyen lefontyadt, sőt néhol teljesen el is száradt. A gumók sok helyen igen aprók; 461.478 kat. hold területen holdankint 29-6 mázsa, vagyis összesen: 13,646.000 mázsa burgonya várható. A takarmányrépa az ország keleti részén javult mutat, más helyütt silány. A kertli vetemények általában gyengén állanak. A mesterséges takarmányok közül a lőhere igen gyenge két kaszálást adott, a lucernát háromszor kaszálták. A csalamádé, a mohar, a sarjatermés gyenge. A gyümölcstermés gyenge és férges, a dinnye közepes s minőségére nézve jó. A szőlőtermés a budapesti kerületben jöminőségű közepes, a kecskeméti kerületben közepes, a miskolci kerületben közepesenél gyengébb termés várható, a tarczali kerületben a terméskilátások biztatók.

— Az állatforgalmi adóról szóló törvény 1921 szeptember 1-én életbe lépett. E naptól kezdve állatok csak az új marhalevelekkel ruházhatók át, s a tulajdonjog átruházása alkalmával a marhalevek átírásakor a vételár, vagy forgalmi érték 3%-át kell állatforgalmi adó fejében lefizetni. Az állatnak marhalevél átírása, vagy a 3% forgalmi adó lefizetése nélkül történt átruházása adócsalás, mely két évig terjedhet elzárással és a megrövidítés veszélyének kitett adó fizetése terjedő pénzbüntetéssel lesz büntetve.

— Bankjegybecszerelési határidő.

A pénzügyminiszter szeptember 9-ig meghosszabbította azt a határidőt, amelyet az osztrák-magyar bank magyar felülbélyegzésű százakörönös bankjegyeinek beváltására kitűzött.

— Francia kapitány mint levélhordó.

A francia közjáráság elnökeinek, aki a napokban Rouenben (Armandia) tartózkodott, beműltak egy levélhordót, akinek a becsületrend keresztjén kívül számos katonai kitüntetése van. A levélhordó Vandeweghe Edward, volt hadseregbeli százados, aki sok ütközetben vett részt, de mivel a háború után nem tudott másképp megélni, a roueni postahivatalnál levélhordói állást vállalt.

— Az 1921. évi hadmentességi díj

és az 1921. évi házbéradó és házosztályadó kivetési lajstroma a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatóságtól érvényesítve leérkezett. A lajstromok Pápa r. t. város adóhivatalánál f. hó 12—20-ig közszemlére kitétetnek, s a hivatalos órák alatt mindenki által betekínthetők. Az esetleges fellebbezések a veszprémi m. kir. pénzügyigazgatósághoz címezve e hivatalnál is beadhatók.

— Csehország hajlandó magyar területeket visszaadni?

A Belgrádban megjelenő Szlovenszki Dennik című lap értesülése szerint a Brünbben tartott határkiigazító konferencián a magyar kiküldöttek néprajzi és gazdasági térképet terjesztettek elő s ezek alapján határkiigazítást kértek. Carrey angol ezredes indítványára a bizottság újabb ülésre hívja össze tagjait Vácra, hogy a magyar javaslatról tárgyaljanak. A cseh kormány hír szerint hajlandó visszaadni a Csallóközt, a dunaszerdahely—komáromi vasuti vonalt és az Ipoly mentén bizonyos területet. A hír ebben a formában nem egészen hiteles.

— Csecsemővédőnői tanfolyam.

Az Országos Stefánia-Szövetség f. évi szeptember hó végével kezdődőleg új anya- és csecsemővédőnői tanfolyamot kezd. A tanfolyam előreláthatólag szeptember hó végétől 1922 június haváig bezárólag fog tartani s a tanfolyamra minden felmentés kizárásával csakis oly hallgatókat vesznek fel, akiknek négy polgári, vagy ezzel egyenrangú előképzettségük van és a 18. életévet betöltötték már, azonban a 35. élet még meg nem haladták. Ez alól felmentésnek helye csak az esetben van, ha a kérelmező az anya- és csecsemővédelem, illetve általános gyermekvédelemmel vagy ezzel rokon foglalkozással bír, azonban ezeknél is a meghaladott 45 éves kor a felvételt kizárja. A kérvényhez csatolandók 1. születési, 2. erkölcsi, 3. iskolai bizonyítvány, 4. sajtókezű életleírás, mely a személyi-, családi- és egyéb eddigi és jelenlegi életkörülményeket részletesen feltünteti, végül 5. hatósági orvosi bizonyítvány, mely igazolja, hogy a pályázó nem szenved oly betegségben (pl. tuberkulózis, bőrbetegség, epilepsia, hisztéria, idült nátha, stb.) vagy testi hibában (nyomorékság, érzékszervek hiánya, kóros elhízottság, fokozott testi gyengeség stb.), amelyek a védőnői teendőket akadályoznák, vagy amelyek a védőnői gondozás alá kerülőket veszélyeztetnék, vagy rájuk károsok lehetnének. Az internátusi ellátást, amely előreláthatólag díjtalan lesz, csakis kivételesen és akkor is csak december hó 1-től kezdődőleg tudják biztosítani. Bővebb felvilágosítást nyújt a polgármesteri hivatal.

— Állásfoglalás a forgalmi adó ellen.

A budapesti kereskedelmi csarnokban elhatározták, hogy az összes gazdasági érdekvépviseletet közös ülésre fogják összehívni. Ezen az ülésen állást foglalnak a forgalmi adó hibáival szemben.

— **Nagykanizsa Határkiigazító Bizottság székhelye lesz.** F. évi szeptember hó 3-án délelőtti autóval Nagykanizsára érkezett Wassel vezérkari ezredes, a határkiigazító bizottsága magyar delegátusa. Az ántánt határkiigazító bizottság még mindig Varasdon tartózkodik s a határkiigazítás ügyében állandóan tárgyalnak. A jügoszlávok törhetetlenül ragaszkodnak a trianoni határmegállapításhoz, azonban a tárgyalások még korántsem vezettek eredményhez. Wassel ezredes nagykanizsai útjában felkereste a polgármesteri hivatalt s egy irodahelyiséget kért a határmegállapító bizottság műszaki tagjainak a számára. A határkiigazító ántántbizottság is fog rövidebb időre Nagykanizsán tartózkodni. Huzamosabb időre azonban csak a magyar megbízottak műszaki emberei. Wassel ezredes expressz Budapestre utazott 3-án este, hogy a kormányzóságnál jelentést tegyen az eddigi tárgyalásokról. Pár nap múlva vis-zautazik Varasdra. A határkiigazító bizottság a városháza épületében kap hivatali helyiséget.

— **A hadirokkantak kiképzésére** ez év szeptemberében nyitandó utolsó gazdasági tanfolyam ügyében felhívjuk az érdekelteket, hogy a kiképzésre igényt tartók kérvényeiket sürgősen küldjék be közvetlenül a m. kir. hadigondozó hivatalnak Budapest, VI., Vilmos császár út 37. A kérvényhez mellékelendő jelenlegi rokkantságát igazoló fizetési meghagyás másolata, iskolai képzettségét igazoló bizonyítványt. Pályázhatnak 50%-os és ennél nagyobb foku hadirokkantak, kik legalább az elemi iskola VI. osztályát elvégezték és rokkantságuk óta kiképzésben nem részesültek. Jelentkezni lehet a Hadróá csoportirodában, városháza.

— **Newyorkban tízezerrel több a nő, mint a férfi.** Amerikában is panaszos statisztikák jelennek meg a nagy férfihányról, amely eddig úgy látszott, hogy Európa privilégiuma marad. Newyork állam hivatalos statisztikát közöl az 1920. évről, amelyben részletesen közli a népszámlálás adatait. Eszerint Newyork 10,385,227 főnyi népességéből 5 millió 187,350 a férfi és népessége tízennegy százalékkal növekedett és pedig a férfi-lakosok száma 131 százalékkal, a nőké pedig 148 százalékkal. Az amerikai lapok szenzációként közlik ezt a nagy eltérést, amely számban tízezer főnyi többletet jelent a gyengébb nem javára, százalékban pedig 1:7 százalék a többlet a nők javára.

— **Egy házaspár sorozatos rablógylilkossága.** Zalavármegye Cságoly községében igen kikapós asszonyka volt Sánta Aranka, férjezett Kóbor Józsefné. Minden vasárnap öthet férfi-vendég sürgött-forgott Kóborék házatája körül, a falu pedig sok mindenféléről kezdett suttozni. Suttoztak például arról is, hogy Kóbor uram tud az asszony ballépéseiről, de miért igen, miért nem, nem akart észrevenni semmit. Sokat járt az asszony körül egy eger-szegi gazda fia, aki egyszer csak rejtélyes körülmények között eltűnt. Nyomozták, keresték, kutatták, nem tudták sehol sem megtalálni. Pár hét után ismét eltűnt egy legény, ez már erősen felkeltette a hatóságok figyelmét. A nyomozás különös eréllyel akkor indult meg, ami-

kor a harmadik legény nem tért haza. És bár mindent elkövettek, hogy a rejtélyes eltűnések titkát kiderítsék, a nyomozás teljesen eredménytelen maradt. Csütörtökön este Kardos Józsefet vérell borítva találták az utca porában. Bevittek a csendőrségre, ahol vallomásában elmondta, hogy napok óta ostromolta szerelmével Sánta Arankát, aki látszóan nem idegenkedett tőle. Végre hosszas könyörgés után megígérte, hogy csütörtökön délután, amikor Kóbor József nincs otthon, várja. Kardos dobogó szívvel, szerelmesen el is ment az asszonyhoz, aki nagyon kedvesen fogadta. Amikor pedig át akarta ölelni az asszonyt, hátulról valaki fejével a nyakára vágott. Megfordult, a férj volt, aki ismét ütésre emelte a fejét és a pénzt követelte. Kardos összeszedve erejét, kifutott a házból, az utcán pedig összeesett. A csendőrség letartóztatta Kóbor Józsefet és feleségét, akik hosszas vallatás után beismerték, hogy a másik három legényt is ők gyilkolták meg, pénzüket elszedték és a holtesteket a kertben temették el. Tettkü tanúdonképeni indító okát megmondani nem tudták, valószínűleg beteges vérengzési vágy hajította a házaspárt. Mindketőjüket átkísérték az ügyészségre és folytatják a nyomozást.

— **Utigazolvány Nyugat-Magyarországra.** Az osztrákoknak átadandó területre a belügyminiszter rendelkezése szerint ezután csak a másodfoku rendőrhatalóságok állhatnak ki utazási igazolványt, vagyis a főkapitány és az alispán. Igazolványt csakis kivételes esetekben adnak.

— **Kiutasították Trencsénből a Szent Vince apácákat.** Prágából jelentik: A nyitrai egyházmegye főhatósága utasította a Szent Vince rendhez tartozó apácákat, akik ötven esztendő óta tanították a polgári és népiskolában mindenkinek nagy megelégedésére, haladéktalanul hagyják el a várost. Az elutazásra oly rövid időt hagytak nekik, hogy el sem bucsuzhatták hozzátartozóiktól. Még azt sem engedték meg nekik, hogy vasúton utazzanak el és kénytelenek voltak a Trencsénhez legközelebb eső vasútállomásig gyalog menni. Ime a cseh kultúra!

— **Három milliós dohánylopás.** Az ó-budai dohánygyárban hosszabb idő óta lopják a dohányt. A detektívek tízennelc férfi és három nő letartóztattak és megállapították, hogy eddig 30 métermázsát loptak el. A kár három millió korona.

— **Zenei tehetségnek ígérkező** fiú- vagy leánygyermeket 6 éves kortól elvállal zongora- vagy hegedűtanításra a székelyföld gyermekzenei speciálistája, Hatvani Lajos áll. tanítóképző tanár, lakik Anna-tér 12. sz. alatt. Csak néhány s igazán tehetségesnek ígérkező tanítványt fogad el.

— **Oláh gyalázatosságok.** A torontál-megyei Kisósz községben a napokban az oláh katonák kirabolták a katolikus templomot. A templomból elvitték az összes értékesebb tárgyakat, a kelyhet, a szentségtartót stb. A templomban mindent felforgattak, majd megszentelentették és eltávoztak. Peuer Péter kereskedő a napokban szerb megszállott területről

utlevélel kocsin Nagyszentmiklós felé igyekezett. Az oláhok Nagyósz és Kunszentmiklós között megtámadták, legyilkolták s kirabolták. Ugyan-csak egy pincért is kirabolták és meggyilkolva a kukoricá földön elföldelték, ahol csak napok múlva talált rá egy kapás asszony. Így terjesztik a kulturát a „rómaiak diós unokái” Magyarországon, Trianon nagyobb dicsőségére.

— **Vilmos császár szomorú sorsa.** A filadelfiai Public Ledger tudósítást közöl Vilmos német császárról, hogy mióta a császárné meghalt, a császár az egyedüllét miatt állandóan keservesen panaszodik. Apja bánkódása annyira meghatotta a braunschweigi hercegnőt, hogy férjével császári apját vigasztalni október elején a doornii kastélyba megy. A császár mindig nagy barátja volt a családi életnek, ezért szenved most oly nagyon magárahagyatóságában.

— **A féngűző orosz népbiztosok.** A szovjet vezérek feleségei egyáltalán nem ékeskednek azzal az egyszerűséggel és takar-kossággal, amely a kommunizmus apostolainak hitveseihez illenek. Még a má már éhhalállal küzdő Oroszországban sem csökkentik a nemes „elvtársnők” fénytűzűket. A Riga mellett Edinburg fürdőhelyén a nők között rendezett elegancia-versenyen a két első helyet a szovjet-zsidók feleségei nyerték el. Az egyik Joffenak, a volt berlini szovjetkövetnek a felesége, a másik Ganctzky Fürstenbergnek, a moszoni livániai orosz követnek a neje.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilavy Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Egy fiatal bogrnár-segéd

felvétetik

Baráth István bogrnár-mesterhez Doba. Vasutállomás Somlóvásárhely (Veszprém m.).

Csépléshez

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengerolaj	Gőzhengerolaj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	Gépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister” angol motorok magyarországi képviselete.

PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk”-ban.

Ventillátorok.

Dinamók.

Kapcsolótáblák.

SOMOGYI JÓZSEF

elektrotechnikai vállalata és műszaki irodája Pápa, Felső Hósszu-utca 7. szám.

Villanyzereléseket, átalakításokat s mindentéle, szakmába vágó javításokat eszközölök.

Malmok, gazdaságok villanyvilágításra való berendezését azonnal végrehajtom. Költségtételeket és rajzokat kidolgozok,

Csengők.

Fűző- és fűtőkészülékek.

Házitelefon.